

عنوان مقاله:

گونه شناسی مفردات پژوهی در قرآن از منظر روایات تفسیری اهل بیت (ع)

محل انتشار:

فصلنامه پژوهش نامه معارف قرآنی، دوره 12، شماره 45 (سال: 1400)

تعداد صفحات اصل مقاله: 26

نویسندگان:

غدیر هاشمی - دانشجوی دکتری گروه علوم قرآن و حدیث، واحد تهران مرکزی، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران ایران

سید محمد رضوی - استادیار گروه علوم قرآن و حدیث، واحد تهران مرکزی، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران ایران (نویسنده مسئول)

محمد رضا آرام - دانشیار گروه علوم قرآن و حدیث، واحد تهران مرکزی، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران ایران

خلاصه مقاله:

واژه کاوی در قرآن، از ارکان بنیادین فهم مفاهیم و مقاصد قرآن محسوب می شود که از منظرها و ابعاد گوناگون و در سطوح مختلف مورد واکاوی قرار گرفته است. در روایت های تفسیری اهل بیت (ع) - به عنوان مفسران حقیقی قرآن - نیز واژگان کاوی بسیار مورد توجه بوده و تحلیل های مختلفی از این ذوات مقدسه (ع) صادر شده است. جستار حاضر با توجه به اهمیت واژه پژوهی، با گردآوری داده های مرتبط از روایات تفسیری و توصیف و تحلیل این داده ها، به گونه شناسی آنها پرداخته و گونه های بدست آمده را در عناوین ذیل بیان می دارد: تبیین معنای ظاهری واژه، ترادف نگری در بیان معنای بدوی واژگان، بیان وجه تسمیه واژگان، قرآن کاوی واژگانی، تبیین معنای مجازی کلمات، بیان مصادیق واژه ها، بیان معنای لغات اضداد، تحلیل نحوی واژه، تبیین واژه در قرائات مختلف، واژه کاوی فرهنگ-نگرانه و بیان معنای بطنی و تاویلی کلمات. روایات تفسیری مزبور، با اینکه در تبیین معنای واژگان کمک شایانی می کند اما بعضا از بعد دلالتی ضعف دارند و در استفاده از آنها باید به معیارهای نقدالمتنی مانند عرضه به قرآن و... نیز توجه نمود.

کلمات کلیدی:

قرآن، گونه شناسی، مفردات پژوهی، روایات تفسیری، اهل بیت (ع)

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1253520>

